

BRYGGER I.C. JACOBSENS HAVE PÅ CARLSBERG

BREWER I.C. JACOBSEN'S GARDEN AT CARLSBERG

BJARNE LARSEN

Systematisk Botanik, Institut for Plante- og Miljøvidenskab
Københavns Universitet
Rolighedsvej 21, DK-1958 Frederiksberg C
E-mail: *bjl@plen.ku.dk*

Keywords:

Historical gardens, dendrological collection, exotic trees, plant introduction,
survival of trees and shrubs, collection maintenance

Foto overfor:

??

SUMMARY

The Carlsberg brewery funder, brewer I. C. Jacobsen layed out an English inspired park at his private house at the time of the establishment of the brewery in Valby, Copenhagen. The garden was initiated in the late 1840's and in the following decades the collection held one of the largest collections of exotic trees, especially conifers, in Denmark. Some of these specimens were probably among the first of their kind introduced to Denmark. Today, the garden is public accessible and the stirring collection contains several exotic trees of a notable size, though there is an urgent need for renewal of the long-established plantings.

INTRODUKTION

På Carlsberg i Valby ligger en have, der blev anlagt af bryggeriets grundlægger, I.C. Jacobsen (1811 - 1887). Gennem mere end halvandet århundrede har haven

fungeret som en privat have, oprindeligt i forbindelse med brygger I. C. Jacobsens bolig (Gammel Carlsberg hovedbygning) senere Carlsberg Æresbolig (1914 - 1995), nu Carlsberg Akademi. Haven rummer en interessant samling af ærværdige gamle træer.

HAVENS ANLÆGGELSE

Den unge brygger I. C. Jacobsen købte i 1846 en parcel af Bjerregaardens jorder på Valby Bakke. Her skulle der opføres et helt nyt bryggeri uden for Københavns volde, hvor der var lys, luft, mængder af vand og plads til at grave dybe, kølige kældre til lagerøllet. Overskudsjorden fra udgravningen af lagerkældrene blev brugt til at anlægge et plateau på den ellers skrånende østvendte bakke, og dermed var kimen til haven lagt. Man kan sige, at anlæggelsen af haven blev påbegyndt straks, idet man nu havde et nogenlunde fladt areal, hvorpå hovedbygningen syv år senere stod færdig. Anlæggelsesprocessen skete altså i utraditionel rækkefølge: haven blev anlagt først, derefter hovedbygningen.

Haven blev udformet som en engelsk inspireret, landskabelig have, som det var højeste mode på den tid, hvor anlægget også skulle præges af eksotiske træer, hvis lige man aldrig havde set på disse breddegrader. Den kunstinteresserede brygger interesserede sig for havekunst og dendrologi, og på sine rejser rundt i Europa studerede han datidens haveanlæg og lod sig inspirere. Han hjembragte selv plantemateriale fra sine rejser, mens andet blev bestilt fra forskellige egne af Europa. Flere eksemplarer af havens eksotiske træer og buske var antageligt blandt de første af deres art her i landet.

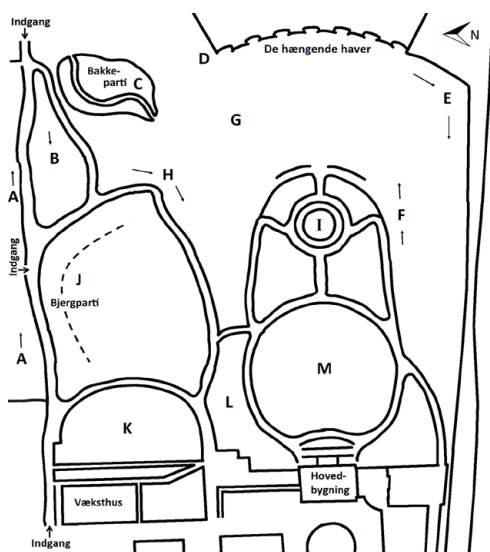

Fig. 1. Oversigtskort over brygger I. C. Jacobsens have. Bogstaverne A - M henviser til områderne angivet på plantelisten.

Oplysninger om planternes oprindelse, anskaffelsestidspunkt mv. kan findes i Carlsbergs protokoller og regnskaber, der opbevares på Carlsberg Arkiv.

Landskabsgartner Rudolph Rothe udarbejdede den oprindelige haveplan ved havens anlæggelse i 1847-48. På dette tidspunkt var haven domineret af små snoede stier, et par bassiner med springvand, to stenpartier, en frugthave, et lysthus og nærmest hovedbygningen en rund plæne med sommervækster og agaver. Der går en akse tværs gennem haven, der starter ved bryggerigården og går gennem hovedbygningen og haven. Her havde man fra hovedbygningens have-dør og stenterrasse fri udsigt tværs gennem havens åbne parti, videre henover flade marker med drøvtyggende køer og hele vejen til Københavns tårne. Mod syd var der udsigt til Kalvebod strand.

EN AF TIDENS STØRSTE DEN-DROLOGISKE SAMLINGER

I Dansk Havetidende giver redaktør Bentzien i 1860 en øjenvidneskildring af "Hr. Kapt. Jacobsens Have paa Carlsberg ved Valdby". På dette tidspunkt rummer haven ifølge Bentzien den næststørste samling af nåletræer her i landet, der med sine omkring 60 arter og kultivarer kun er overgået af haven på Gjorslev. I artiklen nævnes en række nåletræer, samt "flere smukke løvfældende Træsarter, som ikke anvendes almindelig i Haverne hos os" (tabel 1).

I denne levende beskrivelse af haven, får man indtryk af, at haven allerede var veletableret med veludviklede plantninger af træer og buske. På dette tidspunkt kan det dog ikke have været mere end allerhøjest 12-13 år siden, at havens før-

Fig. 2. Sort Valnød (*Juglans nigra*), Ægte Kastanje (*Castanea sativa*) og Vingevalnød (*Pterocarya fraxinifolia*). Oktober 2013.

Fig. 3. Tidligere søparti. Bakke med bevoksning af primært Bøg (*Fagus sylvatica*) og Rød-Eg (*Quercus rubra*). I venstre side af billedet ses øverst en del af Hestekastanje-gruppen og nederst Japan-Syren (*Syringa reticulata*). I midten Vandgran (*Metasequoia glyptostroboides*) og længst til højre anes Sumpcypres (*Taxodium distichum*). Oktober 2013.

ste træer var blevet plantet, som Bentzien skriver: "...paa en bar Mark med den aabne Strand til Baggrund, hvor der ikke var et eneste Træ i en vid Omkreds, og hvor Vindene derfor huserede alde-

Fig. 4. "Den runde plæne" med Orientalsk Platan (*Platanus orientalis*), Hænge-Pagode træ (*Styphnolobium japonicum* 'Pendula') og Tulipantræ (*Liriodendron tulipifera*). September 2013.

les ugenerte". En medvirkende årsag til planternes frodighed har muligvis været, at brygger Jacobsen fandt på at lede det varme spildevand fra bryggeriet ned i havens drænrør, hvilket medførte en forhøjet jordtemperatur.

Havens oprindelige plantninger af træer fremgår af en håndskrevet liste udarbejdet af brygger I. C. Jacobsen. Her er listet 260 nummererede træer, hovedsagelig af forskellig art. På skitserne over træernes placering, ses en tydelig opdeling i botaniske kvarterer med "Acer Gruppen" (23 træer), "Pyrus Gruppen" (omfatter rosen-familien s.l., ærteblomst-familien og valnød-familien; 59 træer), "Hestecastanie Gruppen" (24 træer), "Quercus Gruppen" (38 træer) og "Coniferæ Gruppen" (116 træer). Træerne var på dette tidspunkt forsynede med håndmalede porcelænsskilte med planternes

videnskabelige navn og oprindelsessted. Enkelte af disse skilte kan stadig ses i haven.

DE SENERE ÅR – FREM TIL I DAG

En udførlig registrering af havens træer er udarbejdet af Niels Hvass (SITAS Planteskole) i 1995. Desuden findes en artikel om haven i Carlsberg Bladet fra 1975, skrevet af Eigil Kiær, der i en årrække var tilsynsførende for æresboligens have. Dendrologisk Forening har flere gange afholdt ekskursioner til haven, og ekskursionsberetninger findes i foreningens årsskrifter for 1955 og 1976.

Strengt vintre har gennem tiden gjort et indhug på den oprindelige samling af nåletræer. Det samme har tidligere tiders røgpåvirkning fra både bryggeri og oliefyrede lokomotiver på den nærliggende

jernbane. De mest sarte nåletræer er derfor i løbet af 1900'erne til en vis grad erstattet af løvtræsarter, der bedre tåler byluft, såsom Platan, Valnød og Trompetkrone.

Siden registreringen af havens træer i 1995, er flere træer forsvundet. Foruden en del Elm, der gik til af elmesyge i sidste halvdel af 1990'erne, er flere værdifulde træer faldet på grund af alderdom. I januar 2013 væltede den sjældne slægts-hybrid Lazarolpære, *×Sorbopyrus auricularis* (Knoop) C.K. Schneid. (*Pyrus communis* L. *× Sorbus aria* (L.) Crantz). Desuden er de sidste rester af en gammel Pære og en gammel Tjørn i havens centrale del fjernet, ligesom flere eksemplarer af Hestekastanje og Bøg, en Hængepil; samt en Atlas-Ceder ved skellet til jernbanen er fjernet.

En fin samling af gamle træer er dog stadig tilbage, hvoraf flere stammer fra årene omkring havens anlæggelse. De fire majestæter ved den runde plæne nærmest hovedbygningen, står, som om mere end 160 år er dem gledet umærkeligt forbi. Som var de sat i verden for at skærme hovedbygningen og dens beboere mod verden udenfor, står de på række fra syd mod nord: Sølv-Lind, Orientalisk Platan, Tulipantræ og Blod-Bøg.

En karakterfuld Vingevalnød, støttet af stolper og rodslående grene, i havens centrale del stammer ganske givet fra brygger I. C. Jacobsens tid. Ligeledes gør den smukke Storfrugtet Røn, flere eksemplarer af Hestekastanje og sikkert flere arter af Fyr på "bjerget". I partiet omkring springvandet står to Korsikansk Fyr, der indtil for et par år siden dannede en lille

Fig. 5. "Den runde plæne". 1, Orientalisk Platan (*Platanus orientalis*); 2, Almindelig Taks (*Taxus baccata*); 3, Skyrækker (*Ailanthus altissima*); 4, Ahorn (*Acer pseudoplatanus*); 5, Hænge-Pagodetræ (*Styphnolobium japonicum* 'Pendula'); 6, Tulipantræ (*Liriodendron tulipifera*); 7, Tyrkisk Løn (*Acer cappadocicum*); 8, Spids-Løn (*Acer platanoides*); 9, Blod-Bøg (*Fagus sylvatica* 'Atropunicea'); 10, Sørg-Birk (*Betula pendula* 'Youngii'). Marts 2012.

Fig. 6. 1, Park-Lind (*Tilia × europaea*); 2, Almindelig Platan (*Platanus × acerifolia*); 3, Sølv-Lind (*Tilia tomentosa* 'Petiolaris'); 4, Japansk Kirsebær (*Prunus serrulata*); 5, Kalopanax (*Kalopanax septemlobus* var. *maximowiczii*); 6, Korsikansk Fyr (*Pinus nigra* subsp. *laricio*); 7, *Quercus bicolor*. Marts 2012.

gruppe sammen med en tredje, som vinden lagde ned. På stubben der står tilbage efter det væltede eksemplar, kan der tælles mere end 140 årringe. Da de tre eksemplarer i denne gruppe var af samme størrelse og utvivlsomt var plantet samtidig, stammer de to tilbageværende eksemplarer altså også fra brygger I. C. Jacobsens tid.

Ved siden af den gamle Vingevalnød, er der for ca. 20 år siden plantet et nyt eksemplar af denne art med henblik på, at den skal overtage pladsen, når det gamle eksemplar ikke kan mere. Siden registreringen i 1995 er der blevet plantet enkelte nye træer, hvoraf de vigtigste er en Amerikansk Trompetkrone der blev plantet til minde om Arboretets tidligere forstander

Søren Ødum (Dendrologisk Årsskrift, 1999) samt en Sump-Eg. Desuden er der plantet Tempeltræ, Æble og Blomme ved væksthuset.

Vedligeholdelsen af haven har de senere år været stærkt reduceret, og omfatter nu stort set kun græsslåning. I bede, busketter og langs hegn ses opvækst af Taks, Ahorn, Valnød, Kristtorn, Eg, Bøg, Avnbøg, Birk og Hæg. I forbindelse med nedrivning af en tidligere tappehal umiddelbart øst for haven, har man fjernet et lille bjergparti med en skovagtig bevoksning af primært Bøg, der tidligere afgrænsede haven mod øst.

DE KOMMENDE ÅR

Efter at have fungeret som en lukket, privat have i omkring 160 år, blev størstedelen af haven den 1. januar 2009 åbnet for offentligheden. Dermed har haven fået et helt nyt formål og kommer sikkert fremover til at tjene som "offentlig park" for byens borgere.

På Carlsbergs område bliver der de kommende år opført "Carlsberg Byen", hvor tusindvis af boliger, uddannelsesintuitioner etc. skal etableres. Her bliver I. C. Jacobsens have det centrale grønne område, hvis primære formål sandsynligvis bliver at tilgodese borgeres rekreative behov. Godt er det, at mange mennesker får mulighed for at opleve haven og den dendrologiske samling, men på den anden side slider færdsel og ophold på både haveanlæg og træer; som det i dag kan ses i mange haveanlæg, der har gennemlevet en tilsvarende historie. Det er ikke nok

blot at åbne lågerne for offentligheden, man må også tage stilling til, hvordan man bevarer stedets historiske og dendrologiske kvaliteter.

Mange af havens nuværende træer har en alder, der gør, at de naturligt vil forsvinde i løbet af en årrække. Både i 1975 og 1995 da hhv. Eigil Kiær og Niels Hvass beskæftigede sig med havens træbestand, bemærkes det, at en del af havens træer nærmer sig slutfasen. Da der ikke er foretaget væsentlig nyplantning i de år der er gået siden, er behovet for nyplantning nu større end nogensinde før. Vælger man at plante nyt, bør det så vidt muligt ske ved at benytte et udvalg af de arter, som oprindeligt har været tiltænkt haven. Det bør ske i løbet af relativt få år for at fastholde havens kontinuitet og karakter.

Brygger I. C. Jacobsens have repræsenterer en lang række af haver i Danmark der blev anlagt i samme tidsperiode og

Fig. 7. Fra venstre mod højre: Lazarolpære (*Sorbopyrus auricularis*), Storfrugtet Røn (*Sorbus domestica*) og Vingevalnød (*Pterocarya fraxinifolia*). Oktober 2011.

Fig. 8. Fra havens centrale del. Under kronen af Storfrugtet Røn (*Sorbus domestica*), til venstre Vingevalnød (*Pterocarya fraxinifolia*) og i midten en noget udtjent Almindelig Pære (*Pyrus communis* 'Gråpære'). Oktober 2011.

ud fra de samme grundprincipper: snoede stier, amøbeformet sø, paletbede med sommerblomster og eksotiske træarter. Det særlige ved denne have er, at den har fået lov til at ligge hen uden væsentlige ændringer i en tidslomme på 160 år, og er det professor Malene Hauxner inden haven blev åbnet for offentligheden i 2009 kaldte "den eneste tilbageblevne af sin slags".

Lad os slutte med en beretning om haven fra efteråret 1868, hvor H. C. Andersen var gæst på Carlsberg, og om besøget skriver i sin dagbog: "Gjennem Fabrikken naaede jeg Jakopsens Bopæl; det var som et rigt Landsted i Udlandet; en storartet Terrasse ud til Haven; Agaverne vare borte men jeg forstod hvor smukt Alt her maatte være i Sommeren".

TAK

En stor tak til Arkivar Ulla Nymand, Carlsberg Arkiv og underdirektør Peter Moe Rasmussen for venligt at stille materiale til rådighed, og for stor hjælp og imødekommenhed. Stor tak til lektor emeritus Jørgen Jensen for kyndig vejledning i forbindelse med besigtigelse af haven, og til lektor Marian Ørgaard for gennemlæsning af manuskript.

UDVALGT LITTERATUR

Arnklit, F., Jensen, H. A. & Jensen, J. (2007). Plantenavne – dyrkede og vilde planter. Biofolia, Frederiksberg. 652 p.

Bentzien, J. A. (1860). Hr. Kapt. Jacobsens Have paa Carlsberg ved Valdbj. Dansk Havetidende 45: 179-180.

Fitschen, J. (2007). Gehölzflora. 12. udgave. Quelle & Meyer Verlag, Wiebelsheim. 915 p.

Hvass, N. (1995). Carlsberg: Trærapport over vigtige træer i æresboligens have. SITAS Planteskole, Ballerup.

Kiær, E. (1975). Træerne i Æresboligens Have. Carlsberg Bladet 1: 3-9.

Mitchell, A. (1994). Træer i Nordeuropa. Oversat af S. Ødum. 2. udgave. Gad, København. 413 p.

Petersen, S. E. (2004). Bryggerens Akademi. Carlsbergfondet. 190 p.

The International Plant Names Index. 13. januar 2014. <http://www.ipni.org>.

Tropicos.org. Missouri Botanical Garden. 17. januar 2014. <http://www.tropicos.org>.

Tabel 1. Udvalg af træer der i 1860 var i kultur i brygger I.C. Jacobsens have. Efter Bentzien (1860). Nutidigt navn i kolonnen til højre.

<i>Abies brunoni</i>	<i>Abies brunoniana</i> Lindl. = <i>Tsuga dumosa</i> (D. Don) Eichler
<i>Abies cephalonica</i>	<i>Abies cephalonica</i> Loudon
<i>Abies menziesii</i>	<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirb.) Franco
<i>Abies morinda</i>	<i>Picea smithiana</i> (Wall.) Boiss.
<i>Acer creticum</i>	<i>Acer</i> × <i>coriaceum</i> Tausch./ <i>Acer sempervirens</i> L.?
<i>Broussonetia papyrifera</i>	<i>Broussonetia papyrifera</i> (L.) Vent.
<i>Cedrus deodara</i>	<i>Cedrus deodara</i> (D. Don) G. Don
<i>Juniperus bermudiana</i>	<i>Juniperus bermudiana</i> L.
<i>Juniperus drupacea</i>	<i>Juniperus drupacea</i> Labill.
<i>Juniperus hispanica</i>	<i>Juniperus thurifera</i> L.
<i>Juniperus oxycedrus</i>	<i>Juniperus oxycedrus</i> L.
<i>Magnolia</i>	<i>Magnolia</i> sp.
<i>Pinus excelsa</i>	<i>Pinus wallichiana</i> A.B. Jacks
<i>Pinus hagenaviensis</i>	<i>Pinus hagenaviensis</i> K. Koch = <i>P. sylvestris</i> L.
<i>Pinus laricio</i>	<i>Pinus nigra</i> J.F. Arnold var. <i>corsicana</i> (Loudon) Hyl.
<i>Platanus digitata</i>	<i>Platanus orientalis</i> L. 'Digitata'
<i>Quercus aegilops</i>	<i>Quercus ithaburensis</i> Decne.?
<i>Quercus fulhamensis</i>	<i>Quercus</i> × <i>hispanica</i> Lam. 'Fulhamensis'
<i>Quercus gramuntia</i>	<i>Quercus ilex</i> L. var. <i>gramuntia</i> (L.) Loudon
<i>Quercus lucombeana</i>	<i>Quercus</i> × <i>hispanica</i> Lam. 'Lucombeana'?

Tabel 2. Træer i Brygger I.C. Jacobsens have, pr. 1. oktober 2013. Buske og selvsåede træer så vidt muligt ikke medtaget. I spalten længst til højre er angivet antal individer, hvis mere end ét individ forekommer.

Videnskabeligt navn	Dansk navn	Antal
OMRÅDE A		
Vest for indgangslåge, langs nordskel fra vest mod øst. Græsskråning.		
<i>Juglans regia</i> L.	Almindelig Valnød	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	
<i>Prunus padus</i> L.	Almindelig Hæg	2
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	
<i>Cornus mas</i> L.	Kirsebær-Kornel	
<i>Crataegus mollis</i> (Torr. & A. Gray) Scheele	Dunet Hvidtjørn	
<i>Syringa vulgaris</i> L.	Almindelig Syren	
<i>Betula pendula</i> Roth	Vorte-Birk	3
<i>Laburnum anagyroides</i> Medik.	Almindelig Guldregn	
Øst for indgangslåge, langs nordskel fra vest mod øst. Bevoksning af <i>Taxus</i> , <i>Betula</i> , <i>Fagus</i> , <i>Ulmus</i> , <i>Rhododendron</i> .		
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray) Parl.	Ædelcypres	3
<i>Malus × robusta</i> (Carr) Rehder 'Red Sentinel'		7
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	
<i>Fraxinus excelsior</i> L.	Almindelig Ask	
<i>Acer tataricum</i> L. subsp. <i>ginnala</i> (Maxim.) Wesm.	Ild-Løn	2
<i>Salix alba</i> L. 'Pendula'	Hvid-Pil	
OMRÅDE B		
Parti ved indgang til haven, fra øst mod vest. Bevoksning af <i>Taxus</i> , <i>Acer</i> , <i>Ilex</i> , <i>Rhododendron</i> .		
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Almindelig Hestekastanje	
<i>Aesculus flava</i> Sol.	Gul Hestekastanje	2
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	
<i>Prunus avium</i> L.	Fugle-Kirsebær	
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Almindelig Hestekastanje	2
<i>Aesculus flava</i> Sol.	Gul Hestekastanje	
OMRÅDE C		
Bakkeparti og tidligere sø. Opvækst af <i>Fagus</i> , <i>Quercus</i> , <i>Carpinus</i> , <i>Ilex</i> , <i>Taxus</i> , <i>Prunus</i> , <i>Juglans</i> .		
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> Hu & W.C. Cheng	Vandgran	
<i>Taxodium distichum</i> (L.) Rich.	Almindelig Sumpcypres	
<i>Quercus robur</i> L.	Stilk-Eg	
<i>Quercus rubra</i> L.	Rød-Eg	4
<i>Quercus frainetto</i> Ten.	Ungarsk Eg	
<i>Fagus sylvatica</i> L.	Almindelig Bøg	Flere
<i>Carpinus betulus</i> L.	Almindelig Avnbøg	Flere
OMRÅDE D		
Ved nordenden af "De Hængende Haver". Bevoksning af <i>Taxus</i> , <i>Buxus</i> , <i>Symphoricarpos</i> , <i>Cornus</i> , <i>Buddleja</i>		
<i>Fagus sylvatica</i> L.	Almindelig Bøg	2
<i>Betula pendula</i> Roth	Vorte-Birk	
<i>Quercus robur</i> L.	Stilk-Eg	

OMRÅDE E

Fra sydenden af "De Hængende Haver" mod syd, og videre langs hele sydskellet mod vest til stentrappe.

<i>Pinus nigra</i> J.F. Arnold subsp. <i>nigra</i>	Østrigsk Fyr	3
<i>Corylus colurna</i> L.	Tyrkisk Hassel	8
<i>Quercus robur</i> L.	Stilk-Eg	
<i>Acer cappadocicum</i> Gled.	Tyrkisk Løn	
<i>Laburnum anagyroides</i> Medik.	Almindelig Guldregn	
<i>Carpinus betulus</i> L.	Almindelig Avnbøg	
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Almindelig Hestekastanje	2
<i>Carpinus betulus</i> L.	Almindelig Avnbøg	
<i>Tilia × europaea</i> L.	Park-Lind	
<i>Carpinus betulus</i> L.	Almindelig Avnbøg	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	
<i>Carpinus betulus</i> L.	Almindelig Avnbøg	2
<i>Corylus avellana</i> L.	Almindelig hassel	
<i>Aesculus hippocastanum</i> L.	Almindelig Hestekastanje	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	
<i>Tilia × europaea</i> L.	Park-Lind	
<i>Carpinus betulus</i> L.	Avnbøg	2
<i>Tilia × europaea</i> L.	Park-Lind	2
<i>Laburnum anagyroides</i> Medik.	Almindelig Guldregn	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	4
<i>Tilia × europaea</i> L.	Park-Lind	2

OMRÅDE F

Plæne, fra vest mod øst til "De hængende haver".

<i>Tilia tomentosa</i> Moench 'Petiolaris'	Sølv-Lind	
<i>Prunus serrulata</i> Lindl.	Japansk Kirsebær	
<i>Kalopanax septemlobus</i> f. <i>maximowiczii</i> (Van Houtte) H. Ohashi	Kalopanax	
<i>Platanus × acerifolia</i> (Aiton) Willd.	Almindelig Platan	
<i>Acer negundo</i> L.	Askebladet-Løn	
<i>Sequoiadendron giganteum</i> (Lindl.) J. Buchholz	Mammutræ	
<i>Juglans regia</i> L.	Almindelig Valnød	
<i>Cryptomeria japonica</i> (L. fil.) D. Don	Japansk Kryptomeria	3
<i>Tsuga heterophylla</i> (Raf.) Sarg.	Vestamerikansk Hemlock	3
<i>Picea omorika</i> (Pančić) Purk.	Serbisk Gran	3
<i>Betula pendula</i> Roth	Vorte-Birk	

OMRÅDE G

Central del af plæne fra vest mod øst.

<i>Castanea sativa</i> Mill.	Ægte Kastanje	
<i>Catalpa speciosa</i> Warder ex Engelm.	Amerikansk Trompetkrone	
<i>Juglans nigra</i> L.	Sort-Valnød	
<i>Quercus palustris</i> Münchh.	Sump-Eg	
<i>Quercus robur</i> L.	Stilk-Eg	2

OMRÅDE H

Plæne på sydsiden af havegang fra "søen" fra øst mod vest

<i>Syringa reticulata</i> (Blume) H. Hara subsp. <i>reticulata</i>	Japan-Syren	3
<i>Prunus sargentii</i> Rehder 'Rancho'	Sakhalin-Kirsebær	
<i>Pterocarya fraxinifolia</i> Spach	Kaukasisk Vingevalnød	2
<i>Sorbus domestica</i> L.	Storfrugtet Røn	
<i>Crataegus crus-galli</i> L.	Hanespore-Tjørn	
<i>Tilia × europaea</i> L.	Park-Lind	
<i>Juglans regia</i> L.	Almindelig Valnød	

OMRÅDE I

Parti omkring springvand, fra nordvestligt "hjørne" med uret rundt. I tæt bevoksning af *Taxus*, *Ilex*, *Prunus*, *Rhododendron*.

<i>Ginkgo biloba</i> L.	Tempeltræ	
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray) Parl.	Ædelcypres	Flere
<i>Thuja occidentalis</i> L.	Almindelig Thuja	Flere
<i>Chamaecyparis nootkatensis</i> (D. Don) Spach		
(<i>Xanthocyparis nootkatensis</i> (D. Don) Farjon & D.K.Harder)	Nutkacypres	
<i>Taxodium distichum</i> (L.) Rich.	Almindelig Sumpcypres	
<i>Quercus bicolor</i> Willd.		
<i>Chamaecyparis pisifera</i> (Siebold & Zucc.) Endl. 'Squarrosa'	Kransecypres	
<i>Carpinus betulus</i> L.	Almindelig Avnbøg	Flere
<i>Pinus nigra</i> J.F. Arnold subsp. <i>laricio</i> Maire	Korsikansk Fyr	2

OMRÅDE J

Bjergparti. I tæt bevoksning af *Taxus*.

<i>Pinus nigra</i> J.F. Arnold subsp. <i>laricio</i> Maire	Korsikansk Fyr	12
<i>Pinus cembra</i> L.	Cembra-Fyr	
<i>Picea breweriana</i> S. Watson	Sørge-Gran	2
<i>Fagus sylvatica</i> L.	Almindelig Bøg	
<i>Betula pendula</i> Roth	Vorte-Birk	
<i>Pinus jeffreyi</i> Balf.	Jeffrey-Fyr	
<i>Tsuga heterophylla</i> (Raf.) Sarg.	Vestamerikansk Hemlock	
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> Siebold & Zucc.	Almindelig Hjertettræ	
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray) Parl.	Ædelcypres	
<i>Thuja occidentalis</i> L.	Almindelig Thuja	
<i>Pinus peuce</i> Griseb.	Silke-Fyr	
<i>Populus × canadensis</i> Moench	Canadisk Poppel	
<i>Picea omorika</i> (Pančić) Purk.	Serbisk Gran	3
<i>Quercus robur</i> L.	Stilk-Eg	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	
<i>Abies concolor</i> Lindl.	Langnålet Ædelgran	
<i>Acer palmatum</i> Thunb.	Japansk Løn	Flere
<i>Picea orientalis</i> (L.) Link	Orientalisk Gran	
<i>Magnolia stellata</i> (Siebold & Zucc.) Maxim.	Stjerne-Magnolia	
<i>Magnolia × soulangeana</i> Soul.-Bod.	Almindelig Magnolia	
<i>Ligustrum ovalifolium</i> Hassk. 'Aureum'	Bredbladet Liguster	
<i>Picea pungens</i> Engelm. 'Glauca'	Blå-Gran	
<i>Acer platanoides</i> L.	Spids-Løn	

OMRÅDE K

Omkring væksthus og hestefold, fra væksthusets nordgavl med uret hestefolden rundt til sydgavl.

<i>Chamaecyparis lawsoniana</i> (A. Murray) Parl. 'Columnaris'	Ædelcypres	4
<i>Malus mandshurica</i> (Maxim.) Skvortsov	Manchurisk-Prydæble	
<i>Acer tataricum</i> L. subsp. <i>ginnala</i> (Maxim.) Wesm.	Ild-Løn	3
<i>Malus × zumi</i> (Matsum.) Rehder 'Golden Hornet'		2
<i>Platanus × acerifolia</i> L.	Almindelig Platan	
<i>Malus domestica</i> L.	Sød-Æble	3
<i>Malus domestica</i> L. 'Cox Orange'	Sød-Æble	3
<i>Prunus domestica</i> L.	Blomme	
<i>Prunus cerasus</i> L.	Sur-Kirsebær	3
<i>Ginkgo biloba</i> L.	Tempeltræ	3

OMRÅDE L

Plæne og *Taxus* busket, mellem hestefold og "den runde plæne" fra øst mod vest (aflukket område).

<i>Fagus sylvatica</i> L. 'Atropunicea'	Blod-Bøg	
<i>Acer cappadocicum</i> Gled.	Tyrkisk Løn	
<i>Acer pseudoplatanus</i> L.	Ahorn	
<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	Skyrækker	2

OMRÅDE M

"Den runde plæne", fra nord med uret rundt (aflukket område).

<i>Taxus baccata</i> L.	Almindelig Taks	
<i>Styphnolobium japonicum</i> (L.) Schott 'Pendula'	Hænge-Pagodetræ	2
<i>Liriodendron tulipifera</i> L.	Almindelig Tulipantræ	
<i>Betula pendula</i> Roth 'Youngii'	Sørge-Birk	3
<i>Platanus orientalis</i> L. 'Digitata'	Orientalisk Platan	
<i>Magnolia × soulangeana</i> Soul.-Bod.	Almindelig Magnolia	
<i>Davidia involucrata</i> Baill.	Duetræ	